12de. Jaargang — Curacao den 30n November 1895 — No. 622

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI. No. 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Een campagne tegen Rome

Een paar weken geleden plaatsten wij onder de Buitenlandsche berichten een beoordeeling der Jezuieten uit de pen van den Protestantschen Rector Köner te Holle en aan het slot daarvan maakten wij gewag van een artikel in het *Gereformeerd Jongelingsblad*, orgaan van den Nederlandschen bond voor Jongelingsvereenigengen op gereformeerden grondslag. Dit artikel was getiteld: „*Een bijdrage tot de kennis van Rome.*" In deze bijdrage werd op niet minder belachlijke dan boosaardige wijze te velde getrokken tegen de Jezuieten en trof men onder anderen een EED aan, welke de leden der Societeit bij hunne installatie zouden moeten afleggen. Van de onzinnige leugens daarbij den Jezuieten in den mond gelegd releveeren wij slechts de gruwzame mededeeling, dat de geïnstalleerde na aflegging van den eed een dolk ontvangt, dien in zijn eigen bloed, boven het hart weggenomen, doopt en zijn naam teekent in presentie eener „Heilige Vergadering."

Alle Katholieken, die van dezen groven nonsens kennis namen, zullen daarover zeker hartelijk hebben gelachen. Maar dat neemt niet weg, dat dergelijke vuige lastertaal toch ook haar ernstige zijde heeft en hierop werd door een paar Katholieke hoofdorganen van Nederland met nadruk gewezen.

Immers, zullen de katholicken op zulke aanvallen met een spottend schouderophalend neerzien, hetzelfde kan niet worden verwacht van alle protestanten en allerminst van de leden eener Jongelingsvereeniging, die ongetwijfeld hun bondsorgaan met predikanten als redacteur en medewerkers, als een soort evangelie beschouwen. Aan den redacteur stelden genoemde bladen dan ook de vraag in welke gezaghebbende geschriften het origineel van den „vrij vertaalden eed" te vinden was en eenige dagen later bevatte de *Standaard* bij wijze van excuus de mededeeling, dat het stuk, tijdens de afwezigheid van den redacteur in de zomervacantie, was overgenomen uit een Amerikaansch blad en de redacteur verzekerd had, dat hij dit stuk, ware hij present geweest, niet zonder nader onderzoek zou hebben geplaatst.

„De zaak komt dus in een geheel ander licht te staan," schreef de *Standaard*, „en nader onderzoek zal nu moeten uitmaken hoe dit Amerikaansche blad aan zijn opgave is gekomen."

Wij hebben later niets meer van de zaak gehoord en zouden er verder ook het zwijgen toe hebben gedaan, ware het niet, dat wij juist dezer dagen in een Duitsch blad eenige curieuze mededeelingen vonden over de woedende campagne, welke in Amerika door een breedvertakten bond, de *American Protectiv Association* tegen de katholieke Kerk wordt gevoerd. Deze *Association* bestaat reeds geruimen tijd en is in een Duitschen en een Engelschen tak gesplitst. Het heet, dat zij ten doel heeft de belangen der Amerikanen te beschermen en zoo bestrijdt zij o. a. de immigratie van Europeanen; maar haar voornaamste doel schijnt toch te zijn: de verdelging van al wat Roomsch is. Dit blijkt ten duidelijkste uit een manifest, dat kortelings door den Duitsch-Amerikaanschen tak — welke zijn zetel te Cincinnati heeft — is uitgevaardigd en waarin de katholieke Kerk wordt aangevallen op een wijze, die men gerust onovertroffen kan noemen. Het manifest — een oproep tot alle Amerikanen — begint met de volgende ongehoorde leugens:

„Wat beteekent het heimelijk ophoopen van allerlei wapenen in de gewelven van kloosters en kerken? Welk doel beoogen de wapendragende leren en de gezamenlijke Roomsche ridderschappen met hun soldatenspel? Wat blijft er over van de vredelievende oogmerken der Roomsche Kerk, die een bode des vredes zijn wil, wanneer zij omstreeks 700.000 man in de Vereenigde Staten onder de wapenen houdt?....

„Men kan van Abraham Lincoln niet zeggen, dat hij een Don Quixote was, die tegen windmolens vocht; van hem echter is het kernachtige en door de wereldhistorie gerechtvaardigd woord afkomstig: „De Paus en de Jezuïeten zijn de eenige georganiseerde macht ter wereld, die tot den dolk van den moordenaar hunne toevlucht nemen, om hem te vermoorden, die zij met hunne argumenten niet kunnen overtuigen, of met het zwaard bedwingen." En hij zeide ook nog: „Ik zie een zeer donkere wolk aan onzen horizont oprijzen en deze wolk komt van Rome. Zij is met tranen en bloed gevuld."

Het manifest behandelt vervolgens de beweging tot herstel van 's Pausen wereldlijke macht en ziet ook daarin allerlei booze plannen.

„Het thema van de wereldlijke macht des Pausen wordt op allerlei wijzen voorgedragen, zoowel hier te lande als in de Europeesche staten. Men leze, wat ons land betreft, slechts den inhoud van het bisschoppelijk schrijven, dat in de laatste weken in de Staten Wisconsin en New-York door alle priesters werd voorgelezen....Er heeft zich van de leiders der katholieke politiek een ware overwinningsroes meester gemaakt: dronken van vreugde zien zij den dag naderen, waarop de Kerk haar heerschappij zal hebben gevestigd. Deze vreugde steunt helaas, op goeden grond, want zij heeft een positief arbeidende organisatie achter zich en een gewapend en slagvaardig leger te harer beschikking, dat Rome's politieke eischen, wanneer het juiste oogenblik daartoe gekomen is, op een wenk van boven zóóveel kracht zal bijzetten, dat onze republiek in hare grondvesten wordt geschokt. Wij gaan af op de feiten. En daartoe behoort de invloed van een Jezuietische Lobby te Washington, die bij de jongste presidentsverkiezing zich merkbaar heeft doen gevoelen en wraak heeft genomen over haren tijdelijken tegenslag onder Harrison's bestuur: De aanval op onze openbare scholen is bekend. Een ander factum is de contrôle over de openbare aangelegenheden in de groote steden van ons land. Men denke aan Tammany Hall in New-York. Wie de registers van den burgerlijken stand te Brooklijn inziet, zal zich er over verbazen, hoe zij wemelen van Iersch-katholieke namen. Boston is geheel en al in Roomsche handen. Nog dient gewezen te worden op Chicago en eindelijk op San Francisco, het hoofdkwartier van het Westen genaamd. Van daar uit loopen de draden van het krijgsbeheer der Roomsch politici over het geheele land; daar zit de kruisspin in haar achterhoek en bewaakt haar over de Vereenigde Staten gespannen net, totdat het politieke en religieuze indifferentisme de Amerikaansche burgerij als een gemakkelijke buit in hare strikken voert."

Men ziet, dat de *American Protectiv Association* het niet aan verdachtmakingen laat ontbreken en geen middelen ontziet om het in meerderheid protestantsche volk van Amerika tegen Rome op te ruien. Niet voor de eerste maal spant zij daartoe hare krachten in, maar zelden of nooit droeg de „Hetzerei" zulk een venijnig en brutal karakter. Ter eere van de weldenkende protestanten zij echter gezegd, dat hun voornaamste in 't Duitsch geschreven orgaan, de *New Yorker Staatszeitung*, met nadruk dit product der *Association* laakt en de vraag stelt, of hier domheid dan wel gemeenheid aan het woord is. Het blad verklaart, dat Duitschers zich niet erger kunnen blameeren, dan door zulk een taal te voeren en wat de gezegden van president L i n c o l n betreft, doet het de volgende mededeeling: „Zijne woorden hadden betrekking op een geheel speciaal geval, dat weldra op een totaal fiasco uitliep: namelijk de bezetting van Mexico door de Franschen. Napoleon III, die door zijn aan de Piëmonteezen verleende hulp met het Vaticaan op slechten voet was komen te staan, wenschte tot bevestiging zijner eigen macht met de Roomsche Curie vrede te sluiten en meende hiertoe door een restauratie der Roomsche Kerk in Mexico, en vooral door teruggave harer wereldlijke bezittingen aldaar, te kunnen geraken. Lincoln protesteerde tegen deze in het belang van het Vaticaan ondernomen invasie der Franschen in Mexico. Dit was alles; voor een omverwerping onzer instellingen door Rome heeft hij zich in zijn tijd evenmin bezorgd gemaakt, als dit heden ten dage door iemand wordt gedaan, die zijne vijf zinnen bij elkaar heeft".

Deze bezadigde taal strekt niet slechts der *New-Yorker Staatszeitung* tot eer, maar wettigt ook het vermoeden, dat de campagne der *American Protectiv Association* door andere en duisterder machten, dan het protestantisme, wordt gedreven.

Intusschen weten onze lezers nu, tot welke uitersten, tot welke schaamtelooze en allen grond missende aanvallen het anti-Roomsch fanatisme in ons werelddeel voert. En wanneer zij een „document" onder de oogen krijgen als de „eed der Jezuïeten", dan zullen zij niet meer in twijfel behoeven te verkeeren, omtrent de zuivere bronnen welke daarbij hebben dienst gedaan!

Een belangrijk bezoek

Aan het Parijsche blad *Le Journal*, orgaan der vrijdenkers, wiens bekentenis hier niet verdacht kan zijn, is het volgend belangwekkend artikel ontleend waarvan de kennisneming wel de moeite loont.

Een der laatste nummers van „*La Croix* zoo begint de schrijver, publiceerde de namen der bevoorrechte personen, wier kwalen de Maagd van Lourdes genezen had. Men las er de volgende regelen:

„Maria Lebranchu, het kranke meisje door Zola in zijn roman opgevoerd, is, — ofschoon de Romanschrijver het tegendeel beweert. — volgens getuigenis der geneesheeren volkomen genezen."

Deze woorden, zoo gaat het orgaan der vrijdenkers voort, deze woorden in kleine letters gedrukt, als een gewoon feit onder de verscheidenheden aangehaald, zijn geschreven met onwankelbaar vertrouwen, dat ons ontmoedigt. Toch, zoo de tijding waar is, zal de wereld er zich door laten verblinden. Het is de nederlaag der wetenschap, de tusschenkomst der Godheid in het onmogelijke: een wonder! Eene buitengewone menigte menschen stroomden dezer dagen naar Lourdes. Drie honderd treinen arriveerden met de aanhangers der meest verschillende systemen en opinies. Zij zelf, die geloof hechten aan de gebeurtenissen van Lourdes, hebben gedacht, dat het genie van Zola de verbeelding des volks wel moest hebben getroffen, om zoo'n buitengewone volksmassa: smeekelingen, nieuwsgierigen, ongelukkigen, lieden die met oplettenheid de gebeurtenissen gadeslaan, en ongeloovigen, te doen samenkomen bij de grot. In Zola's "Lourdes" is Maria Lebranchu, het teringlijdend meisje, „dat zich het hart uit hoest"; dat zich, als door vuur verteerd, in de heilige bron werpt, om er uit te komen met den kreet op de lippen „genezen"; het kind dat op haar terugreis naar Parijs, van benauwdheid meent te sterven en weer begint te braken, „door den hoest zoo aangegrepen dat er hare ledematen onder kraken."

Teringlijders genezen niet, en toch als God eens wilde!

Welnu, Maria Lebranchu heb ik gezien. Zij verzekert dat zij genezen is, en dat M. Zola het wonder kennende, het met opzet heeft ontkend. Overigens, niet slechts de romanschrijver maar ook de wetenschap wordt hier gelogenstraft. Zoo de genezing der heldin van Zola's „Lourdes" bewezen werd, zoude niet alleen het bespotte geloof zijn gewroken, maar 't zoude de doorslaande reden mijner bekeering zijn. Hetgeen, dunkt mij, wel een onderhoud waard is.

De „rue Fleury" is een steegje in Frankrijks hoofdstad, dat ons van de „Boulevard de la Chapelle" opwaarts voert naar de kolenbranders-straat (Rue de Charbonniers.) Het huis No. 3 is een gestoffeerd hotel. De gasten, zooeven van de ontbijttafel opgestaan, zijn voor de huisdeur gezeten.

De hooge huizen werpen hun schaduw in het enge straatje en beschermen er de personen tegen de felle

stralen der zon. Aan den ingang van het hotel staat een man tot wien ik mij richt met de vraag:

—Mme Wuiplier?

— Op de tweede verdieping links, No. 16.

Aldaar gekomen bevind ik mij in een duistere en nauwe gang. Bij het flauwe licht van een lucifer, op de nummers der deuren lettende, ging ik van deur tot deur tot No. 16. Hier woont de gevraagde persoon. Men belt aan, en ik herhaal mijne vraag:

—Mme Wuiplier?

—Om u te dienen, Mijnheer.

Met het antwoord niet tevreden vroeg ik verder, of Mme. Wuiplier met haar meisjesnaam wel Maria Lebranchu heette.

—Wel ja, ik ben het. Kom binnen.

Het gesprek eenmaal begonnen bracht ons al spoedig ter zake.

— Ja, ik ben van Lourdes wedergekeerd, en dit is reeds mijn derde bedevaart. De eerste maal in 1892 werd ik genezen. Het volgend en ook dit jaar ben ik teruggekeerd, en zoo zal ik het ieder jaar doen zoo lang ik leef, daar de H. Maagd medelijden heeft getoond. Want, weet u, hetgeen M. Zola in zijn boek geschreven heeft, is valsch. Hij heeft bevestigd dat ik, mij genezen wanende, ziek ben teruggekomen. Dit is gelogen. Ik ben niet in de ziekte hervallen, zooals hij, ten einde het wonder te bestrijden, heeft geschreven. Ja, voorzeker, ik was het in persoon die hij heeft gezien. Ja ik ben het die hij heeft ondervraagd op de plaats van geneeskundig onderzoek te Lourdes. Ja voorwaar ik was het, ik de... grivotte....

Intusschen is zij van haar plaats opgestaan en heeft mij aan haren man voorgesteld. Het huisraad doet ons denken aan een ijverig werkmansgezin. Eén kamer, drie stoelen en een houten bed. Boven de linnenkast hangen twee schilderijen, die geheel onverschillige en profane tafereeltjes voorstellen. Op dit oogenblik werpt de zon haar bleeke morgenstralen door het venster op het gelaat der grivotte. Aan het „krullend haar, het hel schitterend oog" herken ik de heldin van Zola's „Lourdes." Nochtans is zij volgens het potret ons door Zola geleverd, groot van gestalte, met iets zonderlings over zich. In werkelijkheid is zij klein van leest en bevallig. Ver van de sporen der wanorde te vertoonen op haar gelaat, heeft zij eer een liefelijk voorkomen, waaraan het lijden een melancolische uitdrukking gegeven heeft. Ook haar taal is die der grivotte. Maria Lebranchu kent beroemde geneesheeren, waarover zij op de meest vertrouwelijke wijze spreekt. Door de meesten onder hen werd zij geauxulteerd, onderzocht en betast. Op denzelfden gemoedelijken toon zeide zij mij:

„— Men verklaarde dat ik één long verloren had. De holten, moet gij weten.... Maar ik zal u de zaken met juistheid vertellen."

Rap van tong verhaalde Mme Wuiplier mij alsdan dat zij in Bretagne het eerste levenslicht aanschouwde. Daar zij echter reeds op jeugdigen leeftijd met hare ouders te Parijs kwam wonen, had zij slechts een vage herinnering aan die streken behouden. Beiden, zoowel haar vader als haar moeder, leden aan eene borstkwaal, eene ziekte, die ook haar al spoedig had aangetast. Hoesten en benauwdheid deden haar lijden. Drie jaar lang begaf zij zich iederen morgen naar het gasthuis, om er de behandeling der geneesheeren te ondergaan. Den 3en Februari 1891 mocht zij niet meer opstaan van het ziekbed waaraan zij een geheel jaar bleef gekluisterd. Haar vermagerd lichaam werd zoo zwak en teeder, dat zij de hardheid eener matras niet meer kon verdragen. Dientengevolge zag men zich genoodzaakt haar te doen rusten op een donzen bed. Later verliet Mme. Wuiplier het gasthuis waar de geneesheer Pignol haar zijne diensten had bewezen, en kwam in het Franco-Nederlandsche hospitaal onder behandeling van dokter Mackensie. Maar haar kwaal werd steeds erger.

„Toen", zeide Maria Lebranchu, „toen, mijnheer vertrok ik naar Lourdes. Het was in 1892. Op een matras uitgestrekt, was men genoodzaakt mij in dien toestand te vervoeren. O wat smarten heb ik toen doorstaan! O welke vurige gebeden toen ten hemel gezonden! Gedurende de gansche reis moest ik met zooveel geweld braken, dat al het bloed mij uit den mond scheen te stroomen. Werkelijk er bleef niets meer in het lichaam. Te Poitiers dacht men dat ik sterven ging. Men snelde naar een priester en bracht hem bij mijne stervenssponde. Deze diende mij de laatste H. Sacramenten der stervenden toe. Ik wilde leven om gered te worden. Als wij te Lourdes waren gearriveerd, durfde men mij niet — men vreesde dat ik onderweg den geest zou geven — naar de grot te vervoeren. Na lang vragen bezweek men toch voor het smeekgebed eener stervende kranke. Men waagde den overtocht, en ik mocht mij dompelen in de wateren der Heilige bronne. Wat ging er toen om in mijne ziel? Ik ben onbekwaam het u te zeggen. Het was of gansch mijn lichaam brandde: maar die indruk duurde slechts éene seconde, voorzeker niet langer. Dan slaakte ik den kreet: „Ik ben genezen." Ik verliet het heilig bad en begon te loopen, te loopen...."

En nu, terwijl zij van vreugde is opgetogen, vertoont zich de "grivotte" werkelijk zoodanig als M. Zola ze ons oogenblikkelijk na het wonder voorstelt. Het is het portret des meesters dat zich voor mijn oogen bezielt. Ik herkende haar, terwijl zij daar recht voor mij stond, de wangen vuurrood, het oog stralend van een vurig verlangen, van een overgroote blijdschap om te leven. Verlangen en blijdschap die haar staande houden. En die brandwonde waarvan zij sprak, is niets anders dan "de forsche zweepslag, die haar over het gansche lichaam striemde."

Zij herhaalt:

Ik was genezen, genezen, geheel genezen, en slechts weinige seconden was ik in het water gebleven.

Haar man die tot hiertoe geen woord gesproken had, onderbrak haar zeggend:

Dat laat zich begrijpen: de reactie der zenuwen!

Maria keert zich tot hem en op zeer beslisten toon zegt zij:

"Zenuwen! Zenuwen! welhoe! alsof ik genezen zou zijn zonder de tusschenkomst der H. Maagd! zenuwen! zenuwen!" Geen ander woord komt haar over de lippen dan: zenuwen!

En terwijl een blos hare wangen kleurde uitte zij zich in een vloed van woorden.

"Madame", zeide ik, "u schrijft dus uwe genezing aan de H. Maagd toe?"

"Ja" was haar vastberaden antwoord, en plotseling bedaard, teekende zij zich met het teeken des heiligen kruises.

Na een oogenblik stilte hernam de "grivotte" haar verhaal.

Op de plaats van geneeskundig onderzoek heeft zij kennis gemaakt met E. Zola. Hij ondervroeg de zieken, de geneesheeren, al de aanwezigen. Mme. Wuiplier zag hem aanhoudend in zijn notitieboekje schrijven. Later vernam zij, dat die aanteekeningen tot het vervaardigen van een boek moesten dienen. Lang heeft de beruchte romanschrijver haar ondervraagd over hare ziekte, over de smarten, die zij ondervond, over den tijd in de heilige bron doorgebracht, en eindelijk over de wonderen.

Hij hecht er geen geloof aan. En nochtans, hij heeft met eigen oogen gezien, voorbeelden van genezingen heeft hij aanschouwd, en de H. Maagd heeft hem hare machtige tusschenkomst getoond.

Want Maria Lebranchu is niet de eenige persoon, die genezen werd, Eliza Rouquet was ook te Lourdes.

Ha! Eliza Rouquet, de vrouw door den kanker verteerd!

Ja, ja, zij zelf, de vrouw die met de handen haar gelaat trachtte te verbergen. Eenige dagen geleden heb ik haar weder te Lourdes gezien. Zij is ook genezen, haar wangen zijn frisch gekleurd!

De Grivotte spreekt met kalmte; geen reden dus aan hare woorden te twijfelen. Het is mij of het afzichtelijke gelaat van Eliza Rouquet, verborgen onder een zwarten sluier, mij voor den geest verschijnt. Ik herinner mij zelfs de woorden van Zola's roman. De afschuwelijkste beschrijving van den kanker, die neus en mond heeft aangetast, die de beenderen van den neus verteerd, en alle spiervezelen heeft weggevreten. En zij genezen! zij met een frisschen blos op de wangen! zij Eliza Rouquet! Onmogelijk!

Maar dan zou de dokter Chassaigne en niet de faculteit gelijk hebben, als hij beweerde dat de schijnbare wonden voortkwamen uit zenuwaandoeningen. Of wel is het de vervulling van Pieters wensch, die met den vinger het gelaat van het monster toonende uitriep:

— Indien zij genas! welk een triumph voor de Maagd der grot, zulk een kanker te hebben genezen. Het wonder zoude onloochenbaar zijn!

Tweemaal herhaalt Maria Lebranchu:

— "Ja het is waarachtig Eliza Rouquet, zij is het werkelijk. Ook met haar heeft de H. Maagd medelijden gehad. Zij heeft haar volkomen genezen." Marie Wuiplier zwijgt nu. Ook mij doen dat ongeveinsd geloof, die oprechte dankbaarheid in warm trillende woorden geuit, een eerbiedig stilzwijgen bewaren.

Het volle daglicht stroomt door het venster der kleine woning. Beneden in de straat verneemt men het gelach en geschater der spelende jeugd. Eene stille vrede heerscht over de gansche voorstad. De "grivotte" is overgelukkig en fier zich sterk te gevoelen en gezond. Ik begrijp dit alles.

Ik vrees eene vraag te stellen, die misschien twijfel zoude kunnen verwekken in haar kalme ziel; eene vraag die haar verdriet zoude kunnen vernieuwen.

Strak staarde haar blik door het venster, en scheen zich te verliezen in de felle lichtstralen, die van buiten drongen in het woonvertrek. Het was alsof haar oog de beeltenis aanschouwde der lelieblanke maagd door duizenden en duizenden kaarslichten omstraald. Zonder haar te storen liet ik haar het verhaal vervolgen:

Toen ik uit de bron kwam, hernam zij, wilde ik oogenblikkelijk loopen: dat was mijne vreugde. Vervolgens, mijnheer, deed de honger zich gevoelen. Geen denkbeeld, mijnheer, kan men zich vormen van den honger dien ik toen kreeg. U kunt begrijpen, of de spijzen mij welkom waren. Die buitengewone eetlust behield ik gedurende de gansche terugreis: gedurende die lange spoorreis, die ik eenigen tijd te voren stervende had gemaakt. Dit zoo zijnde, vraag ik u, hoe M. Zola in zijn "Lourdes" schrijven durft, dat ik in den trein ben hervallen in mijne ziekte."

— Hebt gij het boek gelezen.

— O! niet in zijn geheel. Slechts eenige stukken als Feuilleton uitgegeven. Maar zoodra ik zag, dat hij in zaken waarin wij allen waren betrokken, ik zoowel als de anderen, godslasteringen nederschreef, wilde ik er verder niets meer van weten. Zooals gij u voorzeker herinneren zult, werd de "grivotte" bij Morceaux even voor Samoth door een vreeselijke hoestbui aangegrepen.

— Voorzeker.

En terstond kwamen mij de volgende regelen van den roman voor den geest:

Het teringlijdend meisje plotseling door een vreeselijke benauwdheid overvallen, richt zich op van hare plaats en grijpt zich krampachtig vast aan het beschot. Bij den flauwen, geelachtigen weerschijn der lamp, scheen zij weder vermagerd, haar gelaat was doodsbleek en door de smart ineengewrongen. En als men zich haastte haar ter hulp te komen, sprak zij: „'t is niets, in 't geheel niets...Ik ben genezen, genezen, volkomen genezen!" Nu laat M. Zola de reflecties volgen van Pieter, den ongeloovigen priester, die zoo gaarne door het geloof verlicht van Lourdes zou zijn teruggekeerd. Terwijl de priester het door de vreeselijke hervalling in de ziekte gebroken meisje aanstaart, legt Zola hem deze woorden in den mond: "Is het dan eene bijzondere soort tering, door een zenuwkwaal gecompliceerd? Is het zelfs eene andere ziekte, een onbekende kwaal, die, terwijl tegenstrijdige ziektekenteekenen zich vertoonden, ongestoord en stil haar werk voortzette?...." En steeds rolde de trein voort in het duister van den nacht.

—Wat M. Zola daar schrijft is door hem zelf verzonnen. Zoo goed, zoo volkomen was ik genezen—Zola weet het zeer goed, ofschoon hij het tegendeel beweert — dat ik bij ieder station onzer lange reis uit de coupé stapte. Van den eenen wagen liep ik naar den anderen met een ieder eenige woorden wisselend: met de zusters, met de zieken, met allen. Ieder oogenblik vroeg ik om eten, want nog immer kwelde mij de vreeselijke honger: mijne maag bleef steeds om voedsel vragen. Ja, waarlijk de romanschrijver spreekt waarheid door te zeggen, dat ik onophoudelijk riep: „Ik ben genezen! Ik ben genezen!" Werkelijk ik ben het de „grivotte" die zoo sprak. O! de „grivotte" is in hare ziekte hervallen! O! er is geen wonder gebeurd! Maar vraag het de vijf en zestig geneesheeren, die mij acht dagen geleden te Lourdes onderzocht hebben. Zij allen zullen het eenstemmig getuigen, want zij allen hebben bevonden, dat ik volkomen genezen was, genezen, genezen!

Opnieuw merkte ik, dat, terwijl zij dat woord „genezen", dat zich uit het diepste der ziel haar op de lippen dringt, niet genoeg schijnt te kunnen herhalen, met forscher klem uitspreekt, opnieuw bespeurde ik dat een kortstondig rood hare wangen kleurt. Zij eindigt aldus:

— „ Sedert het wonder, dat mij de gezondheid wedergaf, ben ik gehuwd; en verricht ik het werk van mijn beroep: ik ben naaister. Ik bid u mijnheer, geloof mij vrij; om het werk te verrichten, dat ik heb afgedaan, behoeft men waarlijk niet ziek te wezen. Ik kan u verzekeren, dat ik het dezen winter hard heb te verantwoorden gehad. Dikwijls zette ik des nachts mijn werk voort tot drie uur in den morgen, want mijn man heeft zijn werk verloren. Hij verdient geen cent en, niettegenstaande dat, moesten wij in ons onderhoud voorzien. Geen enkelen dag heb ik het werk behoeven te staken noch om de vermoeienissen, noch om de ontberingen, noch zelfs om de influenza, die mij gedurende de strenge koude lijden deed. Neen werkelijk ik ben niet ziek meer. Toen ik naar Lourdes vertrok, heeft M. Zola mij ondervraagd; ik woog toen zeven en zeventig pond; en nu haal ik er honderd twintig. En ik verzeker u, mijnheer, dat ik sterk ben. Dat alles dank ik aan het wonder.

Lang nog zoude de "grivotte" op dezen toon zijn doorgegaan, hadde M. Wuiplier niet doen opmerken, dat het morgenuur reeds ver gevorderd was.

Toen excuseerde zich de "grivotte":

— Pardon, mijnheer, sprak zij. Maar het is tijd om mij naar mijn werkhuis te begeven. Er is haast bij het werk."

M. Wuiplier vergezelt zijne vrouw. Wij gaan naar beneden, waar de waard des huizes nog steeds in de deur staat. Na wederzijdsche groeten verlaten wij het hotel. Op de Boulevard de la Chapelle slaan M. en Mme. een tegenovergestelde richting in, als die ik volgen moest. Een oogenblik zie ik nog het blauwe bovenkleed der grivotte. Het is als een aangenaam rustpunt te midden der schitterend verlichte straat, waarin de zon haar gouden stralen giet. Het blauwe plekje wordt al kleiner en kleiner: het verdwijnt.

Ziedaar, zoo besluit de schijver het ware potret van het meisje, vergeleken bij "de grivotte" van Zola's "Lourdes."

Twee feiten worden door Maria Lebranchu bevestigd. De volkomene genezing van haar zelve, van haar, de teringlijdster, en de gedaanteverandering van Eliza Rouquet, door den kanker eenmaal verteerd. Met betrekking tot deze laatste bekent

Zola zelf, dat hij een aanmerkelijke vermindering der kwaal had waargenomen. 't Is bijna een wonder. De genezing der *grivotte* ontkent bij volkomen.

Ik heb medegedeeld, wat ik gezien heb.

(w. g. Victor de Cottens.)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Overwegende, dat ter uitvoering van art. 14 van het besluit van den 31 December 1889—10 April 1890 (P. B. 1890 N°. 6), het noodig is het navolgende vast te stellen :

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, besloten :

Te bepalen, dat met nadere wijziging in zooverre van art. 3 van het besluit van 6/7 Juli 1892 [P, B. N°. 23] :

1°. de frankeerzegels van 30 cent (met beeltenis des Konings) met ingang van 1 December a. s. buiten gebruik zullen worden gesteld, en op gemelden datum in omloop zullen worden gebracht frankeerzegels van dezelfde waarde met beeltenis der Koningin ;

2°. op denzelfden datum voormelde frankeerzegels van 30 cent met beeltenis des Konings, voorzien van een met zwarten inkt verkregen afdruk van 2½ cent, tijdelijk voor die waarde in gebruik zullen worden gesteld ;

3°. laatstbedoelde frankeerzegels, slechts naar mate van de behoefte, met den afdruk "2½ cent" overgestempeld zullen worden : dat zij niet aan het publiek verstrekt, doch in afwijking van het bepaalde bij art. 13 van het besluit van 6/7 Juli 1892 [P. B. N°. 23] door de postbeambten op de stukken zullen worden geplakt, met dien verstande, dat op elk stuk slechts één zoodanig frankeerzegel zal mogen voorkomen, en eindelijk, dat zij uitsluitend voor den buitenlandschen dienst zullen mogen worden gebezigd en wel in die gevallen, wanneer het gebruiken van dusdanige zegels onvermijdelijk zij ; en

4°. de frankeerzegels van 30 cent [met beeltenis des Konings], mits gaaf en ongeschonden, tegen gangbare frankeerzegels van dezelfde waarde of tegen geld, tot ultimo December dj. zullen ingewisseld kunnen worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Jacobo L. de Henriquez, Anna Kramers, Anet Bonasario, Max Ruiz, Manuel Heyer, Lodewijk Pluim, Penha Henriquez & C°, S. C. Henriquez, Jan Kardias Kisnap & C°., Melena Spe, Pablo Martein, Jesús M. Koos, S. Larrabide, M. P. Curiel, C. Hoyer, Martins Calvo, Eduardo Rubio, Francisco Casañas [aang.]

—Met genoegen vernemen wij, dat de heer J. S. Corsen, muziekonderwijzer en bekend componist alhier tot Kapelmeester bij onze Schutterij is benoemd.

—Verleden Dinsdag is hier een Spaansche oorlogsbodem binnengeloopen om kolen in te nemen. Het stoomschip draagt den naam van Alfonso XII, heeft tot commandant Don Obaldo Montoyo, telt 375 koppen en voert 19 stukken geschut. Gisteren is het weer vertrokken.

—Er is deze week over het geheele eiland een flinke hoeveelheid regen gevallen. De buitenlui hebben een goed oogje op den oogsttijd.

—Een hevige wind uit het Zuidwesten, een ongewoon verschijnsel hier, bracht Donderdag nog al ongerustheid te weeg.

De groote schipbrug over de haven had het zwaar te verantwoorden, maar hield zich taai, ofschoon ze danste, dat het een lust was. 's Middags alleen dreigde het, een beetje te benauwd voor haar te worden, waarom de eigenaar, door medelijden bewogen, haar een daar uurtjes rust gunde.

Niet zoo goed als de brug hield zich een heer die door haar slingeringen van de been raakte en zich nog al bezeerde.

De pontjes waren natuurlijk ook bijzonder onrustig. Een vrouw is dientengevolge bij het uitstappen te water geraakt, maar met den schrik vrijgekomen.

—Er loopen geruchten, die tegenspreken, dat de revolutionaire bewegingen in Venezuela, waar velen Crespo moe zijn, reeds zouden onderdrukt wezen.

BUITENLAND.

Engeland.—Volgens de *New-York Herald* zou president Cleveland Venezuela aangeraden hebben, Engelands ultimatum te beantwoorden met het vragen van opheldering over het schenden van de grens door de Britsch-Guyaansche politie. De president van Venezuela, generaal Crespo, heeft aan den correspondent der *New-York Herald* te Caracas medegedeeld, dat hij nog geen officieel bericht van het ultimatum had gekregen. Men gelooft intusschen in Venezuela niet, dat Engeland eene onrechtmatige aanranding in het schild voert. Mocht het tegendeel blijken, dan zou Venezuela, steunend op de Monroe-leer, den uitersten weerstand bieden.

—De Engelsche pers houdt zich voortdurend bezig met de vraag, of er inderdaad een tractaat tusschen China en Rusland is gesloten, als gevolg waarvan laatstgenoemd rijk grooten invloed zou krijgen in het verre Oosten en o. a. oorlogsschepen zou doen stationneeren te Port-Arthur. De Russische regeering heeft het bestaan van zulk een overeenkomst doen tegenspreken. De *Globe* publiceert echter een bizonder telegram uit Hongkong, waarin de *Times*-telegrammen over een geheime Russisch-Chineesche overeenkomst in hoofdzaak worden bevestigd. De tekst zou naar St. Petersburg overgebracht zijn door Wongt-Chi-Chang, toen de Chineesche regeering hem daarheen afvaardigde, kwansuis om den nieuwen keizer van Rusland met zijn troonsbestijging geluk te wenschen. Ook bevestigt de correspondent van de *Globe* het bericht van de aankomst van een Russische vloot van veertien schepen te Port-Arthur.

Volgens den correspondent van de *Times* te Odessa zendt de Russische regeering nog aanhoudend versterkingen naar Vladivostok.

Oostenrijk.—De reis van den keizer van Oostenrijk naar Agram in Croatie en de ongeregeldheden, waartoe zijn komst aldaar heeft aanleiding gegeven—ongeregeldheden, die echter *niet* tegen den monarch waren gericht, maar voortsproten uit rassenhaat—hebben opnieuw de aandacht gevestigd op den kroondrager van het Habsburgsche keizerrijk. Frans Jozef, zegt een Fransch blad, is, wat men noemen kan, een vader van zijn volk. Hij verdient dezen titel in dubbele mate, zoowel om het groote aantal kronen, dat hij draagt, als om de vaderlijke goedheid, waarvan hij doet blijken bij het bestuur zijner millioenen, in zoovele stammen en rassen verdeelde, onderdanen. In het jaar 1848 op den troon gekomen, is hij thans, na Koningin Victoria, de langst regeerende souverein. Frans Jozef telt reeds 65 jaren, maar hij is nog krachtig en vlug, al geven de kale schedel, de witte bakkebaarden en het doorploegde gelaat aan zijn voorkomen iets zwaarmoedigs. Weinige vorsten hebben trouwens zoozeer als hij met tegenspoeden te kampen gehad. Ongelukkige oorlogen, schokkende-familiedrama's, niets is gespaard gebleven aan dezen grijsaard, die den schepter draagt van het land, dat eertijds als het gelukkige Oostenrijk *felix Austria*, werd aangeduid. Maar de keizer is een *man* in den waren zin van het woord en de rampen, welke over zijn hoofd kwamen, konden hem niet verpletteren. Hij heeft een degelijk en terzelfder tijd ridderlijk en grootmoedig karakter. Een ieder in zijn land herinnert zich de loyale wijze, waarop hij in 1867 den vrede in Hongarije tot stand bracht en het geschenk van honderd duizend dukaten, hem door de natie aangeboden, afstond voor de weduwen en weezen der bij den opstand van 1848 gevallenen. Legde hij eerlang groote dapperheid aan den dag op het slagveld, op edelmoedige wijze deelde hij ook in al de rampen, welke zijn onderdanen troffen. Het volk vereert hem dan ook om zijn groote goedheid en men mag gerust zeggen, dat geen souverein bij zijn onderdanen in hooger aanzien staat, dan deze grijze monarch. Trouwens, iedereen heeft tot den keizer toegang en iedereen maakt van dit recht ook gebruik. Wanneer er audiëntie is op den Hofburg, kan men in de antichambres alle klassen der Maatschappij vertegenwoordigd zien, van generaals, prinsen en bisschoppen af tot den geringsten boer toe.

Bovendien is de keizer bijna voortdurend op reis om al de streken van zijn uitgestrekt rijk te bezoeken en zijn invloed zooveel mogelijk ten goede te doen gelden, terwijl hij de talrijke volken, waarover hij regeert, toespreekt in hun eigen taal. Dat de keizer aldus de sterkste, men zou kunnen zeggen, de éenige band vormt, welke de onderscheidene deelen van Oostenrijk-Hongarije bijeenhoudt, is een waarheid waaraan door niemand wordt getwijfeld. Dat Frans Jozef, hoewel zelf goed katholiek, zich wel eens wat al te toegevend heeft betoond tegenover de eischen zijner liberale regeeringen is helaas, waar, maar ook hij is door de Constitutie gebonden en in 't algemeen gesproken, dient erkend, dat zijn langjarig bestuur veel goeds voor het rijk heeft opgeleverd. In het belang van Oostenrijk moet men hem een lang leven toewenschen.

—In de zitting van den Oostenrijkschen Rijksraad rechtvaardigde de nieuwe premier, graaf Badeni, de gedragslijn der regeering ; hij sprak de hoop uit, dat de noodzakelijkheden van het practische leven de regeering en het parlement nader tot elkaar zullen brengen.

De overige sprekers zagen van het woord af, en de discussie over het pogram der regeering eindigde zonder votum.

—Gelijk na haar schitterende overwinning te verwachten viel, heeft de anti-semietische meerderheid van den Weener gemeenteraad dr. Lueger tot burgemeester der hoofdstad gekozen. Nadat de uitslag der stemming bekend was, hield de heer Lueger een redevoering, waarin hij zijn program ontwikkelde. Hij verklaarde, dat hij niet de belangen van een enkele partij, maar van de geheele bevolking zou behartigen. Hij wees op het overwegend Duitsch karakter van de stad Weenen en verklaarde, dat indien de keizer zijne verkiezing bekrachtigt, hij den post van burgemeester zal aanvaarden.

Zooals men weet, koestert een deel der liberalen, gesteund door eenige conservatieven, nog altijd de hoop, dat Z. M. Frans Jozef de verkiezing niet zal bekrachtigen en een nieuwe ontbinding van den raad zal volgen. Te verwachten is dit echter niet.

Denemarken.—Officieel wordt uit Kopenhagen medegedeeld, dat de verloving van prinses Maud van Wales met prins Karel van Denemarken kortelings is tot stand gekomen.

Prins Maud is de jongste dochter van den prins van Wales en is op dit oogenblik 26 jaar; prins Karel is de tweede zoon van den kroonprins van Denemarken, 23 jaar oud en luitenant bij de marine.

De verloofden zijn neef en nicht.

Rusland.—Ondanks de troonsbestijging van Nicolaas II blijft de vervolging in Polen voortduren. De katholieke bevolking had veel gehoopt van het edelmoedig karakter van den nieuwen Czaar, maar de vervolging verzwakt niet en onophoudelijk komen nieuwe, kleingeestige voorschriften haar krenken in haar vaderlandsche en godsdienstige gevoelens. Bij het overlijden van den Aartsbisschop van Warschau, Mgr. Felinski, mochten de dagbladen daarvan wel melding maken ; zij mochten zelfs een kort levensbericht geven, maar het was ten strengste verboden te spreken over zijn langdurige ballingschap. Ergelijk is de maatregel, door de regeering genomen, om jongelieden in hun roeping tot den geestelijken staat te dwarsboomen. De directeur van het Openbaar Onderwijs had zich het recht van inspectie aangematigd in de seminariën van Russisch Polen. Bij de eerste examens, die na de afkondiging van dat besluit plaats hadden, werden door den Gouverneur van Lublin 10 jongelieden afgewezen, die zich aan den geestelijken staat wilden wijden ; nog erger was het in een ander diocees, waar van de 24 jonge mannen, die roeping gevoelden voor den geestelijken staat, er 18 niet werden toegelaten. Nog andere wetten werden er gemaakt. De Gouverneur van Wilna heeft een edict hernieuwd, waarbij alle lijkplechtigheden in de gouvernementen Wilna, Kofno en Grodno verboden worden. Banieren, kaarsen of lantaars mogen niet meer bij een lijkstoet worden gebruikt. Een enkel priester mag de laatste gebeden op-

zeggen, maar iedere deelneming van geestelijken aan een begrafenis zal beschouwd worden als strijdig met de wet. Even erg bijna is de toestand van de katholieken in Pruisisch Polen. De Duitsche regeering wascht zich in onschuld de handen hoewel zij in het geheim een beweging begunstigt, die van verre door den ouden Kerkvervolger Bismarck wordt gesteund. Een Duitsche vereeniging, die H. K. L. (zoo genoemd naar de voorletters harer drie oprichters: Haneman, Kenneman en Liedemann) beweert dat de belangen van het groote Duitsche vaderland ernstig worden bedreigd door de ontwikkeling van het Poolsche element. De meeste Duitschers in de provincie Posen gebruiken ten overstaan der Poolsche kooplieden, industrieelen, geneesheeren en werklieden een boycotsysteem, met de bedoeling om aldus de ongelukkige natie uit te hongeren, die hierdoor van middelen van bestaan ontbloot zal worden. Andere vereenigingen worden gesteund om de Polen in hun geloof te treffen, o. a. de Gustaaf Adolf-vereeniging en de Luthervereeniging. De Aartsbisschop van Gnesen-Posen ziet met zorg den inval der protestanten in zijn Bisdom. Terwijl de regeering aan de verbannen Congregaties den terugkeer ontzegt en voor de Zusters van Liefde allerlei plagerijen uitdenkt, worden protestantsche diaconessen met weldaden overladen; schatten van geld worden besteed aan den bouw van protestantsche kerken en op alle wijze wordt de kolonisatie van Duitschers in de Poolsche provinciën bevorderd.

—In het Obochbow-hospitaal te St. Petersburg is een grijsaard opgenomen, Jan Koesminen, 138 jaar oud, die zijn voet heeft gewond op een pelgrimstocht. De oude man ziet nog uitstekend, zijn stem is nog helder en hij spreekt levendig. Hij vertelt dat hij in 1842, toen hij reeds 85 jaar was, naar Siberië werd verbannen voor den tijd van tien jaar, omdat hij zich als lijfeigene verzet had tegen zijn meester. Na verloop van zijn straftijd is hij in Siberië gebleven, waar hij 45 jaar in de mijnen heeft gewerkt. Eindelijk greep hem een onweerstaanbaar verlangen naar het vaderland aan, hij verzocht en kreeg vrij reizen per spoor naar St. Petersburg en onderbrak zijn tocht alleen door kleine uitstapjes te voet naar de heilige plaatsen. Zijn vader werd 148 jaar oud.

Turkije. — Ondanks alle tegenspraak blijkt de toestand in Constantinopel toch zeer kritiek te zijn tengevolge van het drijven der Jong-Turksche partij. De *Times* bevatte 28 October een telegram uit Constantinopel, meldende, dat een dreigbrief tegen den sultan in de woning van Ghazi Osman, den beroemden verdediger van Plevna, is gevonden, welke ontdekking heeft aanleiding gegeven tot een enquête en de inhechtenisneming van veertien leden van de hofhouding des sultans: zij allen moeten later in de nabijheid van het paleis met den dood zijn gestraft geworden.

Een Reuter-telegram bevat het volgende: Verscheiden officieren van de keizerlijke garde en van de militaire school zijn in hechtenis genomen. De minister van Marine en de Cheikh-ul-Islam hebben dreigbrieven ontvangen; de sultan laat hunne woningen door soldaten bewaken. De godsdienstige beweging heeft opgehouden, maar er blijft nog een politieke gisting heerschen in de kringen der Muselmannen.

Volgens een bericht aan de *Standard* zou zelfs een samenzwering zijn ontdekt onder de Albaansche lijfgarde des sultans.

Ook de botsingen tusschen Armeniërs en Turken duren nog steeds voort. Te Bitlis moeten eenige biddende Turken door Armeniërs zijn aangevallen, wat tot een woedend gevecht aanleiding gaf.

De *Daily News* verneemt uit Constantinopel, dat volgens uit Trebisonde ontvangen brieven het aantal binnen die stad vermoorde Armeniërs wordt geschat op 700, en dat der buiten de stad vermoorden op 800. Er heerscht onder de Ameniërs groote ellende, daar de Turken vele woningen hebben doen afbranden. De Turksche overheid sommeert alle burgers om de wapenen over te geven, maar enkele Armeniërs schijnen dit bevelschrift na te leven. Er heerscht in de omstreken van Ismiot en Nicodemia een waar terrorisme. Soldaten doorzoeken Armenische dorpen, maar laten de Turken ongemoeid. Turksche troepen gaan daar voort met Armeniërs in hechtenis te nemen, en de hoofdmannen slaan een dreigenden toon aan.

—De Turken krijgen het nu ook op Creta weer benauwd. Men hoopt echter, dat de orde zal gehandhaafd worden, dank zij de bemiddeling van het Grieksche kabinet.

Er zijn eenige nadere berichten ontvangen omtrent de jongste botsingen tusschen Turken en Armeniërs. Volgens een telegram uit Constantinopel deden op 25 October een aantal gewapende Armeniërs aanval op de moskee te Bitlis, waar de Muzelmannen hunne gebeden opzegden. In het daarop ontstane gevecht werden 173 Muzelmannen en 178 Armeniërs gedood. In verschillende andere plaatsen hebben bloedige gevechten plaats gehad. Eenige ontruststokers uit Alabask, district Zeitoun, vielen het Mohammedaansche dorp Canary aan, dat zij plunderden. Verscheiden personen werden gewond; de commandant der gendarmerie, die was uitgezonden om een onderzoek in te stellen, is met 4 gendarmen door 2000 oproerlingen gedood.

De *Daily News* publiceert een brief uit Trebizonde van een ooggetuige, waarin de moordtooneelen, die daar in 't begin van deze maand zijn geweest, worden beschreven. De moorden zouden vele dagen van te voren voorzien zijn, maar desondanks weigerde de gouverneur de personen, die de moslems ophitsten tegen de Armeniërs, in hechtenis te nemen. De schrijver van den brief beweert ook, dat geen enkele moordenaar gevat of ontwapend is.

De correspondent van het *Berl. Tag.* te Constantinopel beweert dat Salisbury aanvankelijk over de Armenische quaestie een ultimatum wilde zenden en de Eng. vloot klaar lag om tot bekrachtiging van het ultimatum zoo noodig naar Constantinopel te stevenen. De Russische regeering gaf daarop te kennen, dat Rusland dan aanstonds het wilajet Erzerum zou moeten bezetten. Engeland liet toen het plan van een gewapend ultimatum varen en de tegenspraak van het plan verscheen.